219. Dane o występowaniu i bionomii *Aphodius (Liothorax) plagiatus* (LINNAEUS, 1767) (*Coleoptera*: *Scarabaeoidea*) w zachodniej Polsce

Data on the occurrence and bionomics of *Aphodius (Liothorax) plagiatus* (LINNAEUS, 1767) (*Coleoptera*: *Scarabaeoidea*) in Western Poland

KEY WORDS: *Coleoptera, Scarabaeoidea, Aphodius plagiatus*, new records, bionomy, W Poland

Aphodius plagiatus (L.) jest jedynym gatunkiem z podrodzaju *Liothorax* MOTSCH., który posiada rozproszone stanowiska w różnych częściach Polski, oparte w większości na historycznych doniesieniach. Nowsze dane są stosunkowo nieliczne, co sprawia, iż wiedza na temat jego rozmieszczenia w Polsce jest nadal bardzo niepełna.

Listę znanych stanowisk uzupełniają następujące:

– Pojezierze Pomorskie: VU46 rezerwat „Bielinek" nad Odrą (ad Cedynia), 15 VI 1988 i 19 VIII 1988, 2 exx., leg. M. BUNALSKI, „Wąwóz Markociński", do światła lampy rtęciowej.

– Nizina Wielkopolsko-Kujawska: XT38 rezerwat „Krajkowo" ad Mosina, 15 V 1983, 2 exx., leg. L. BUCHHOLZ; XT38 Rogalin, 12 V 1997, 7 exx., leg. M. BUNALSKI, nad starorzeczem Warty; XT84 L-ctwo Jasne Pole ad Krotoszyn, 6 V 1990, 1 ex., leg. A. MELKE; XU30 Poznań - Dębina, 19 VIII 1985, 1 ex., leg. M. BUNALSKI, łęgowy las mieszany, po wylewie Warty; Poznań („Posen"), 1 ex., KOLBE. (coll. Muz. UW Wrocław); XU30 Poznań - Śródka, 31V 1929, 1 ex., leg. MYRDZIK (oznaczony jako *A. granarius* (L.), coll. UAM Poznań); XU21 Kiekrz, 8 VI 1929, 1 ex., leg. MYRDZIK (j.w.); CC38 Dąbrowice ad Koło, 14 V 1985, 2 exx., leg. J. NOWACKI, las mieszany, do światła lampy rtęciowej; CC48 Koło: 1973–1990, kilkanaście osobników, leg. et coll. T. MAJEWSKI, oraz 19 V 1985, 2 exx. i 4 VI 1989, 1 ex., leg. M. BUNALSKI, pastwisko nadrzeczne, pod odchodami bydła; WU93 Ostroróg ad Szamotuły, 16 V 1986, 2 exx., leg. J. KACZMAREK, droga wśród łąk; WT14 ad Nowogród Bobrzański, 1 ex., 14 VIII 1981, leg. P. STACHOWIAK, oddz. 307a (Ndl. Krzystkowice), w pułapki ziemne Barbera; YT05 Gołuchów, 25 I 1991, 5 exx., leg. et coll. T. MAJEWSKI

– Sudety Wschodnie: XR47 Góry Bialskie, 4 IV 1990, 5 exx., leg. et coll. T. MAJEWSKI.

Analizując przytoczone powyżej stanowiska łatwo zauważyć, iż znakomita ich większość to miejsca położone w pobliżu rzek lub zbiorników wodnych (stawów, jezior czy starorzeczy), co pozostaje w zgodzie z dotychczasową wiedzą na temat upodobań ekologicznych tego gatunku.

Chrząszcze pozyskane w Rogalinie znajdowałem w trakcie przeglądania obsychających (choć jeszcze wilgotnych) glonów i szczątków roślinnych zalegających na brzegu starorzecza Warty. Żerowały one w warstwie przylegającej bezpośrednio do wilgotnego piasku, pomiędzy silnie już rozłożoną roślinnością. Siedem osobników wyszukałem na powierzchni ok. 0,2 m^2. Gatunek ten należy traktować jako saprofaga, wykazującego skłonności do fakultatywnej koprofagii, o czym świadczą osobniki znajdowane pod ekskrementami zwierząt. Prawdopodobnie chętniej lata wieczorami, kiedy to bywa łowiony na przynętę świetlną. Częstsze stwierdzanie go w miesiącach wiosennych wiązać można zarówno z jego bionomią,